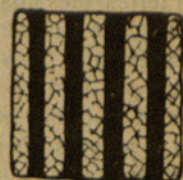

METRALLA

Surt el divendres

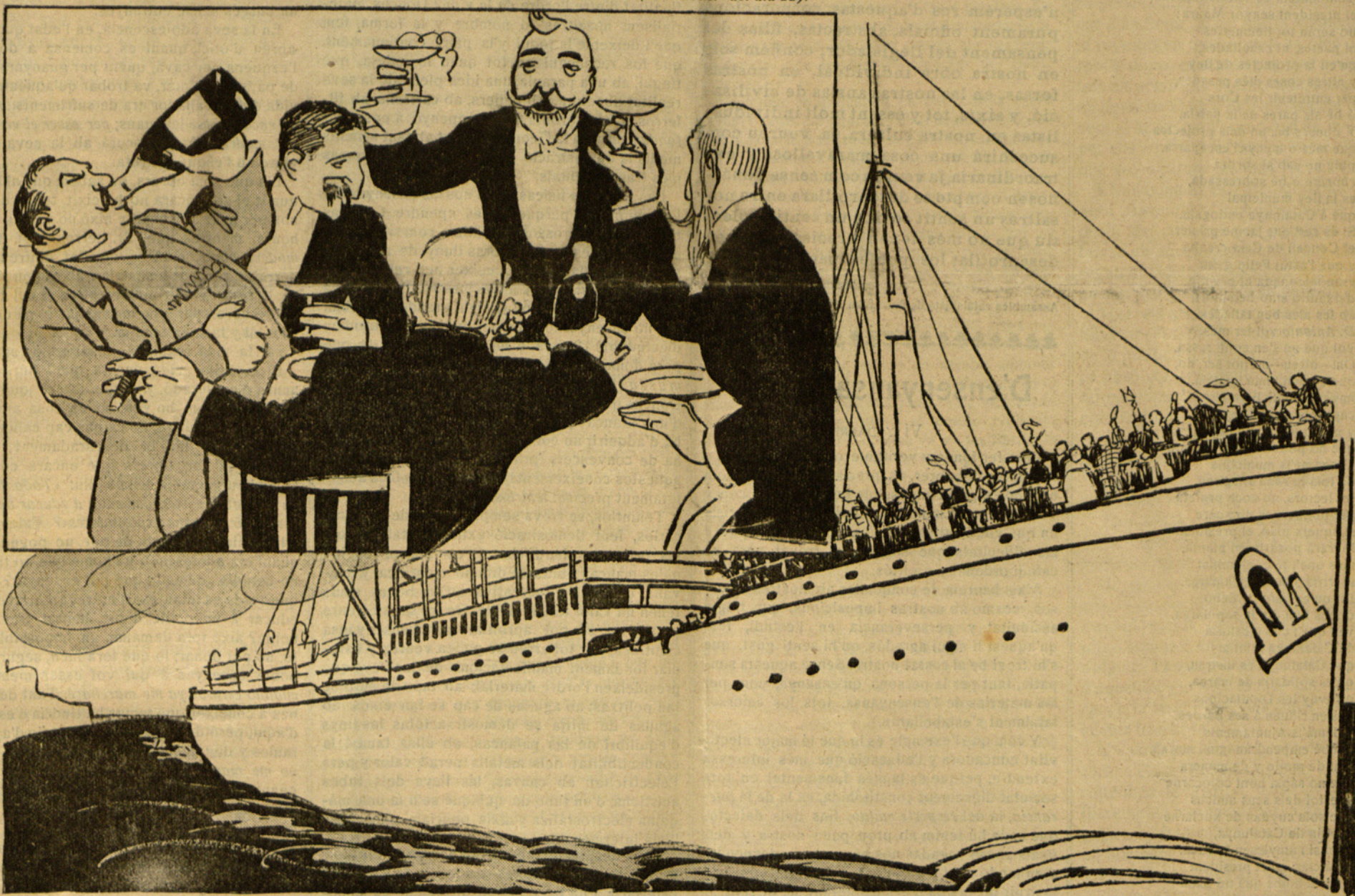

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevolga que sia llur pensar y sentir en materies relligioses, poltiques y socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

Baix de S. Pere, 2, pral.

DELS TREBALLS PUBLICATS EN SERÁN ÚNICAMENT RESPONSABLES ELS SEUS AUTORS

Madrid, viernes, 22 de marzo (9).—Dice *El Liberal*: «El gobierno comienza á preocuparse del incremento que adquiere en toda Cataluña la influencia de la Solidaridad. En el Consejo de ministros de anteayer hablóse largo y tendido de ese asunto, conviniendo todos los ministros en que se hace indispensable poner un dique á la expansión de esas ideas. Sin duda respondiendo á esta nueva orientación del gobierno, el señor Maura ha enviado á la capital de Cataluña á un próximo pariente suyo, de quien se dice que lleva el encargo de poner los puntos á la Solidaridad. Nada tendría de extraño que, si para sofocar las ideas republicanas en Valencia se aumenta allí la guardia civil en 150 plazas montadas, para ahogar en Cataluña la influencia de la Solidaridad se piense crear é inmediatamente se organice para esos fines todo un cuerpo de ejército, pues se trata de una grande extensión de territorio».—(Del «Brusi» del día 22).

«Al zarpar el «Heliópolis» se oye un clamor de alegría. Un emigrante, desde la batayola de popa, hace, como un gesto supremo de despedida, el mismo ademán que la Pepita Sevilla hizo al público de Parish.—¡Adiós España!,—gritaba, y repetía el ademán grotesco que levantaba á bordo una tempestad de carcajadas, como si condensara el pensamiento de aquellos dos mil españoles que huían».—(De qualsevol diari del dia 23).

No hi ha remey

Es dolorós confessarho, empro els enemics de sempre may escarmentan. Com més s'acentua en nostra terra aquet moviment reivindicador de les aspiracions nobles y justes d'un poble sedent de justícia, molt més y d'una manera llastimosament equivocada, s'abandonen ells al gallejat patriotisme qu'es causa de les desgracies, no del nostre poble, sino de l'Espanya sencera.

Es impossible que la reflexió perduri en los actes dels que constitueixen una políti-

ca, aspecte d'un desenfrenat deliri de grandeses ja esfumades, perque viuen encara en l'ambient de les passades centuries.

Ara mateix, fa pena y dolor fullejar la prempsa que més se vanagloria d'estimar á Espanya. Tots ells, al unison, atacan Solidaritat d'una manera despiadada, fugint de tota llógica, divagant per les regions d'un separatisme, á qui'l veuen encarnat á la més petita acció del nostre poble.

No saben com aturar l'imponent despertar del dret que reviscola, y encenen la teya d'un desamor que jamay hem sentit els que defensem la causa de Catalunya.

Sempre lo mateix, sempre igual. No tenen altres arguments refutadors que'l separatisme; aixís ab aquesta paraula mal compresa y més mal pahida, mobilisan á tots els que vivint lluny de la realitat mundial, desconeixen l'esperit que'ns anima y no tenen—oh febles—prou voluntat per escorcollar la veritat, que fora precursora de llurs reivindicacions mateixes. Y arriba á un grau tan incomprens aquet fanatisme irreflexiu que's tenen d'ells mateixos, que fa perdre l'engruna d'esperansa que covant en el pit generós de Catalunya, l'esperona al reviscolament dels qui ara la bofetegen y malparlen.

Es crean un 'separatisme fantástich, qu'ells li han donat vida, nom y historia, y no veuen el veritable separatisme que es converteix en práctica funesta á cada poble qu'emigra, els milers d'espanyols que's separen de la patria, perque—no la patria—sino els que la malmenen, no'ls hi procuren el sagrat dret á la vida.

Si; tots els que la miseria els escup de la terra ahont naixeren, ¡com el deuen malehir el desagrahiment d'aquet poble á qui han donat les seves suors y ara els hi nega una palatada de terra, per cubrir les ossoses despulles que'ls hi queden!

¡Pobrets d'ells si les onades que reboten al voltant del casco del vaixell que'ls condueix en terres més hospitalaries, contessin les malediccions que barrejades ab llàgrimes han deixat escapar, bo y esguardant la ratlla difusa que per darrera vegada els senyala l'ingratiut d'un poble! Les cadenes d'un presiri foren el premi á ses justes lamentacions.

Els qui consenten l'emigració y no buscan el remey necessari per desarrelarla, aquestos son els propulsors del verdader separatisme; sobre les llurs conciençies, cau de plé tota la responsabilitat de la degradació del poble que regeixen.

No es separatisme'l moviment catalá, car tendeix á la lligitimtat d'una acció eminentment patriótica. Volem viure dintre una realitat llógica y natural, perque ho imposa'l nostre desenrotllo vital. Si ells viuen en l'utopia d'una idealitat carrinclona, nosaltres, els catalans, no'ns podem avenir jamay á ser comparses de la tragedia evident del desgraciat Estat que'ns desgoverna.

Per aixó'ns unim, per salvarnos y salvar la dignitat nostra; per aixó Solidaritat obra generosament els brassos á homes y pobles que vulguin aplegarshi.

No badem

Tant mateix en vol fer una el president senyor Maura; no serán tot fleumeries ni pactes, ni canallades, qu'ell fa projectes de lley y altres coses més pesades, per entretenir les Cors ó bé als pares de la patria. Y donses bé, un dels projectes que més ó menys l'encaparra, puig no sab si sortirà *chorizo* ó bé sobressada, es la lley municipal que á Catalunya endogala. Si es cert que Jaume primer el Concell de Cent creaba y que l'astut Felip quint gran falconada hi pegaba deixantlo sinó ben mort, ab les ales ben tallades, D. Antonio vol fer més. vol que no s'en conti rassa. Ohi!—diren—no pot ser, no, que cometi tanta infamia haventhi mils Fivallers capassos de defensarse, y més que tot una lley que no podent ser més clara aboga pe'ls municipis de tota la *raza Hispana*. Jo, lectors, no soch profeta per poguer vos dir suare si aqueix plan, el president lográ posarlo en planta, mes que'l té conjuminat es vritat, encar qu'amarga. Ell qu'es *liso* de debó ó més ben dit, la sap llarga, veu que'l cós electoral de Catalunya li falla: que Catalunya es distreu, qu'es solidaria de marca, qu'avuy les Diputacions ja s'en rihuen á ses barbes, y demá'ls Ajuntaments també empendrán igual marxa, fent de modo y de manera que no s'apia hont colocalne al estol dels seus amichs que sols cuydan de xuclarne la vida de Catalunya, com si munyissen la vaca. Está clar; qu'el president com es home que no bada vestirà d'autonomia el projecte que prepara, mes dessota aquest vestit s'hi veurá un teixit d'infamies perque vamos, d'aytal home, ¿que debém tots esperarne sinó un mauser ó un fusell ó una lley draconiana, en que posi als catalans als dessota de ses grapes? ¿No'n tenim mostres arreu? ¿no s'ens porta com padastre? ¿no fou pare de una lley? que no cal anomenarla? Es la rabia d'impotent que'l fa discurrir encare per lograr pe'ls seus companys el turró que se'ls acaba. Es que veu als catalans tots units per noble causa y qu'anem fent bona feyna, y qu'anem reconquistantne el casal dels nostres avis, desd'ahont podem combatre

alt lo pit, seré lo front y ab les *misimissimas* armes ab quines han combatut els centralistes fins are. Es que veu que'l bon exemple es cosa que s'encomana y si Catalunya avuy ha comensat noble tasca pot trobar imitadors en altres regions d'Espanya y allavors ¡tururur! quedarà morta la vaca. No trobaran els *cuneros* ni lloch per hont presentarse fent trontollar de debó el règimen qu'impera are y potser fins á ca'n Taps no parará en l'arrencada. Tot aixó y potser més es lo qu'are ha vist en Maura y per xó, fabrica lleys, y per xó, demostra barra, prevenint la contingencia que li cau á ses espatlles. ¡Quefe dels conservadors aprofitat donses are, anula ab tes males mans, dels catalans totes armes, mes pensa que no badem y que't veyem la jugada; y si contra al d'Antequera un Fivaller va trobarse contra un quefe com tú ab mitx Fivaller ja basta!

JAN.

Fem com els pobles particularistas, fem com los nort-americans, com los inglesos; no li demaném res al Estat, no n'esperém res d'aquestas corporacions purament oficials, abstractas, fillas del pensament del legislador; confiém sols en nostra obra individual, en nostras forsas, en las nostras ansias de civilisació, y aixís, tot y essent molt individualistas en nostra cultura, ja veureu com succehirá una cosa maravellosa y extraordinaria, ja veureu com sense donárenosen compte se desenrotllara entre nosaltres un sentit social, un sentit colectiu que no més tenen precisament ben desenrotllat los pobles particularistas.

ILDEFONS SUÑOL

Assamblea catalanista de Barcelona 1904

D'ensenyansa obrera

VI Y DARRER

Pera fer fonda y veritable obra pedagógica y educativa del obrer, es precis pendrel tal com es y no exigirli l'impossible de mudar de cop y volta son estat mental, las condiciones especiales en que viu, l'antipatia qu'han arribat á inspirarli las dificultats que sempre ha trovat pera un estudi ordenat y profitós.

Aixís haurem de conquistar ab nostres esforços, mes no ab nostras imposicions, que tingui assiduitat y perseverancia en l'estudi, fent qu'aquest li sigui agradós, qu'hi senti gust, que s'hi trovi be al costat nostre. Sense aquesta simpatia, tant per la persona qu'ensenyia, com per las materias de l'ensenyansa, tots los esforços fatalment s'estabellarán.

Y com que l'exemple es lo que té major efectivitat educadora y l'educació que més interessa extendre, perque es la més fonamental en tota societat dignament constituïda, es la de la *tolerancia*, la del *respecte mútuo*, fins dels defectes que cada hù tenim ab prou pena nostra y dels quals pocas vegadas nos en podem despendre d'un modo sobtat y violent, qui vulgui educar y instruir obrers ha d'esser tolerant, ha de *consentir* aparentment una pila de cosas, ab lo ferm intent de portarhi una acció modificadora suau y constant, de la qual l'interessat casi be no se'n dongui compte. Lo fet positiu que s'ha de pendre per basa es l'*indisciplina* mental y moral de bon nombre d'obers y precisament sobre aquesta indisciplina han d'actuar los nostres esforços, pera substituir-la gradualment en l'esperit del obrer, pel mètode, pel ordre y la constancia del estudi, per la perfecta conciencia de la seva funció social.

¿Qué se li ha d'ensenyar á al obrer? Aritmética, Algebra, á lo menys pera interpretar y transformar las fórmulas que trobi en los Manuals, Geometria, nocions de Descriptiva, Física, Mecánica, Termo-dinámica, Electro-dinámica, pero ab carácter especialisat y pertinent á cada un dels oficis ó grupos d'oficis en que hi tinguin immediata aplicació. En los pobles moderns, las Ciencias exactas y las Ciencias físich-naturals son las que portan la riqueza, el benestar y la forsa; els

demés estudis que per lley d'atavisme encare en nostras escolas tenen un lloch preferent, son bens qu'al esperit tant sols se li dehuen donar quan ja estiguin satisfetas sas primeras necessitats. Y l'home ha de comensar per coneixers á sí mateix; las lleys de la Llógica de las quals no'n son més qu'una aplicació seguida totas las Ciencias, l'ayre dintre del qual viu, lo mon que toca, las máquinas que utiliza, lo que pot convenirli pera la sanitat del seu cos, las relaciones de debers y de drets que'l lligan ab sos semblants; després d'aixó, pro molt després d'aixó, ense-nyeuli perqué una paraula s'ha descriure ab *h* y ab accent agut, de si al Afganistá hi ha un poder absolut que domina demunt de tants ó quants millions de sers humans embrutits y de com se deya qui regnava á Portugal l'any 1412. Encare, de tots aquestos coneixements *complementaris*, ja caldrá que'n fem una bona tria, empleant un garbell de grossa malla, quedantnos ab lo *fons* de las cosas y llensant la *forma* ab las garbella-duras.

En lo que toca als mètodes d'ensenyansas s'ha de portar lo radicalisme fins al darrer extrem: *recordem com hem après nosaltres, pera ensenyar completament al inrevés.*

¿No comensavan á estudi la Geografia per las 5 parts del mon? Donchs, comensem la per la casa hont vivim y sortim de casa, anem per la ciutat, pel plá, allunyemnos per tots indrets y aprenem los camins pera arribar allí nos pugui convenir més endevant.

¿No'ns ensenyavan la Aritmética y la Geometria devant de la pissarra, ab rengles de nombres encarrats y de ratllas cabalísticas qu'eran un torment pera nosaltres, un torment sense cap compensació de goig, puig no'n podiam capir la finalitat dintre l'ordre de la vida? Donchs, materialisem nosaltres lo nombre y la forma, fem que'l deixeble's toqui y'ls palpi continuament, que los reconegui en tot quan lo rodeja, que tingui, ab una paraula, una idea plena de la seva realitat absoluta. Ab papers, ab cartrons, ab filferros y ab cordills jo m'empenyo á ensenyar *fondament* tota la Geometria, fent ab tant senzills medis la demostració claríssima dels teoremas més transcendents.

Las Ciencias físichs ¿cóm nos las ensenyavan? De cap modo; perque no es apendre Ciencias físichs recitar trossos d'un llibre, com si's tractés de cosas qu'están cent horas lluny de nosaltres y que tant sols podem coneixer per referencias. Comensan per creure molts mestres qu'aixó s'ha d'ensenyar quan lo noy ja sigui grandet y acaban per no ensenyarho, ó be perque al noy lo treuen d'estudi als 12 anys, ó be ab la excusa de que pera donar aquestos coneixements es precis un *museu* ben provist y'ls aparells son cars. Donchs qui vulgui encarregar-se de l'ensenyansa d'una branca qualsevol de las Ciencias físichs ha d'adquirir un concepte diametralment oposat; ha de convencers primer, de que pera donar aquestos coneixements, una sola cosa li es absolutament precisa: *tenirlos*.

Tenintlos, se trova sempre'l medi de comunicarlos, fent demostració experimental de tots los principis científichs. Si'ns manca enginy no'ns mancan obras de difusió científica y trevalls de Física recreativa qu'en bonas mans tenen un valor inapreciable. De tot se pot treure partit; tot se pot aprofitar per l'ensenyansa científica; per tot arreu se poden veure y estudiar fondament manifestacions de las lleys que presideixen l'ordre material; ab taps de suro se fan politxas; ab agullas de cap se fan eixos; ab agullas de mitja se demostren totas las lleys d'equilibri de las palancas; ab éllas també la conductibilitat dels metalls pera'l calor y pera l'electricitat; ab canyas, las lleys dels tubos anístichs; d'un tubo de quinqué se'n fa una máquina electrostática y aixís podríam posar una llista intermenable.

No'ls desprecieu aquestos recursos; que no's cregui ningú qu'aixó es empètitir la Ciencia y esposarla á un baix nivell; altrament es ennoblirla, es ferla entrar de ple en la propia vida humana, es aumentar lo nombre de punts de contacte entre ella y nosaltres, fent qu'ens aparegui sempre radiosa y augusta en tots los moments, en tots los fets que á nostre judici tenian apariencias d'insignificancia.

Encare aquest mètode te un altre mèrit. L'empleo de recursos senzills pera l'esclarament de fets y de principis grossos, los presentan ab tota netedat y cruesa, sense l'enferfex d'elements secundaris que de primer moment portan confusió en l'esperit del deixeble, no sabent distingir com no sab quins son los órguens essencials y determinatius d'un fet, ó be obligantlo á esmersarhi pera fer aquesta distinció un cabal d'esforços ben malaguanyat. Aixís se fixa l'atenció del deixeble envers cosas que sense ferne esment li passen cada día devant dels ulls; se li desperta de tal modo l'admiració que'l converteixen en apóstol, en vehícol de difusió científica y l portan á repetir devant dels seus germans,

devant dels seus amichs los fets qu'ell ha pogut comprovar sense esforços, donant aixís participació als demés de la troballa de coneixements que tant gustosos y lleus li han sigut d'adquirir.

Després d'aixó, si, després d'aixó, pro de cap manera avans, poseulo en contacte ab los llibres, que ja haurá après á deixifrarlos; ja tindrà lo fonamental y estará en condiciones de polir ab ells y de complertar las idees adquiridas, de compendre diferencias de detall, de donar á cada cosa son just valor, de cercar dretament alló qu'en cada cos l'interessa.

Aquest es l'objecte que'ns hem de proposar en la nostra tasca instructiva del obrer, que per lo que toca á la tasca educativa, los esforços dels que sentin intensament lo dogma nacionalista ja's cuidarán prou d'acreixer lo sentiment de dignitat del obrer, fentlo útil pera sí mateix y pera la societat y procurant qu'enmotlli tots sos actes y pensaments en aquesta máxima: *estimat y estima pera que t'estimín.*

G. ESTRANY.

¡Contempleulo!

«*Soy el ejemplo modesto del obrero que se eleva merced á su perseverancia y su trabajo*», diu aixó el Sr. Lerroux, ¡quin sarcasme! ¡quina mofa per el poble que trevalla! ¡quina vergonya per l'obrer y trevallador que encara segueix aytal *ejemplo*!

Ficseuvos be ab les seves paraules y repaseu els seus fets.

¿Que'n té, En Lerroux, d'obrer? res; ni la sola de les seves sabates, puig que de cap á peus es un burgés sense entranyes.

En la seva adolescencia, en l'edat que un jove aprén d'ofici, quant es comensa á doblegarse l'esquena per cavá, quant per guanyarse el mós de pá's te de suar, va trobar qu'aquesta vida, la vida del trevallador era de sufriments, y procurá *no encallitarse* les mans; *per esser el ver exemple del modest obrer* procurá ab la seva rebeldia viure ab l'esquena dreta.

Els que som obrers, be sabem que al bon mati, quant el sol encara no ha eixit, tenim d'aixecarnos per anar al trevall y aixó no es pas cap deshonra, mentres que'l Sr. Lerroux tot diguentse *modest obrer*, está envolcallat dintre'l llit tou, dormint, roncant y somniant ab el bon ápat que se li servirà al Hotel mentres el sol torrará al pobre obrer per poguer menjar el pá de la seua suor ell y la seva familia.

Ell fa vida regalada, nosaltres de sufriments. El fa millor vida encara que'l burgés á qui acusa d'exploatado, y es diu obrer? ¡quina barra!

Aixó tothom ho veu, no es cosa amagada ni ignorada per ningú, no es pas cap calumnia tota vegada que ho fa descaradament, ¿perqué, donchs, hi han obrers que encara confían ab aquest subjecte? Ademés diu: «*Toda la misión de mi vida ha sido dedicada á educar al pueblo y á redimirle de sus explotadores*». Valenta farsa; ell mateix es lamenta de que no pogué estudiar quant era adolescent, y l'home que no trevalla y no estudia ¿qu'es lo que pot ensenyar? un home que desde sa infantesa s'entrega á la *rebeldia* ¿pot educar á un poble digne, honrat, trevallador y noble? aixó fora demanar un impossible; qui no té, no pot donar; lo que fora fácil, segur, es que'l poble ensenyés á qui vol esser mestre seu; *cuando estorbe ya me marcharé*. Tant de bó arribés á coneixer que temps ha tindria d'esser lluny d'aquí, però desseguit s'arrepenteix d'aytals paraules y diu: *aunque estorbe, si quieren echarme, no me marcharé nunca*; fixeuvos bé, vol veure quant farà nosa, però no vol que se li digui que s'en vagi, però jo li diré en aquest Sr. Lerroux que, no'ns fa nosa ¡no! de cap manera, però pel seu bé li aconsello que s'en vagi aviat, ans de poch. Faria nosa si el poble no estigués conven-sut de que ell es el seu pitjor explotador y que les seves *rebeldies* no van enlloch y si no estés segur del camí per ahont camina, baix el sol de Solidaritat; estan així ferm, ell no es cap obstacle, per lo tant, ja dich que no'ns fa nosa; li aconsello de que s'en vagi, perque quant un poble está decidit y ab pas ferm camina, té sobrada forsa per tirá rostos avall als gosets peteners que vulgan entrebancarli el pas, fent de passada un escarmant ab el seus amos qu'els atien.—E. S.

Als Srs. Diputats Provincials de Solidaritat

Salut, Diputats! es tot un poble que rublert d'amor per causa noble ab crits del cor, aixís vos saluda, La Solidaritat tant volguda á la lluyta vos diu; mentre espera enlayrant altiva la senyera de Catalunya, que vingui'l día del complet triomf de l'Autonomia.

ENRIQUETA R. Y GUÉLL.

Sarcasme

En aquest temps en que la Naturalesa sent en les seves entranyes el glatir d'una nova vida; que sent esbategar altre volta instints de maternitat, el goig d'una nova primavera, florida y hermosa, en que tots els seus esclats tendeixen a vitalisar l'Humanitat; en aquest temps que es de vida y fecondació, es quan venen a presentarnos sarcàsticament tot el contrari, es quan venen a ensenyarnos l'infecund, l'anti-humà, l'embrutiment, mostrant un dels espectacles que més envileixen a la societat humana ferint més a fons els sentiments honrats y nobles del genuí poble català.

Tornarem a veure passar enfront nostre, aquells rostres repulsius que ab rialla banal s'alsaran sobre un cos afeminat, ab trajo farcit de coloraines y més enflocat que una *cocote*, mostrant les línies del cos cenyides per aquell guarniment carnavalesch.

A corrúa un seguit de carruatges y trens luxosos — escarnint la miseria — correrán envers ells y els qui restarán recolsats als tous coixins, revifarán els ulls ab joia als *maestros del arte nacional*.

Els barrets axulapats se sostindrán sobre testes buides; inmovils com la seva intel·ligència....

Una gran gentada s'apilatará barroherament a les taquilles y ab febror imbecil correrán a cercar un lloch en el embrutidor cercle.... Quiscun d'ells; haurá deixat els fills a mercé del seu poch enteniment y altres s'han venut per'anarhi el pa d'una setmana.

Y cridarán frenètics, remouventse impacients fins que, uniformats y al só d'un *paso doble*, apareixerán en el cercle, brandant el cos al compás de la música, una filera de figuras acarmelades, que, ab una ma al costat, se somourán com marmanyeres distingides.

S'obrirá la porta del *toril*.

Sortirá la fera bramulant y el publich callará un segon, ansiós de lluita y de barbarie.

Y xisclará enfellonit y aplaudirá ab rabia; patejará brutalment y llensará el barret al mitj de la plassa; y tot aixó ho farà en pochs moments, tant, que avans de fondres la rialla d'entussiasme, ja es dibuixará l'odi contra el mateix a qui aplaudia....

Y veurán caure als ferits y la llástima no ombrejará els seus sentiments, ni amorosirá la seva natura.... y ¡qui sap! si algun d'ells, fora d'allí, parlarán de llibertat bo y dihent que el poble té d'instruirse.... veurán brollar la roja sanch y xisclarán enrogallats: *más caballos!!*....

Y fanatisats saltarán a la plassa y, tebi encar el cos de la victima, enlairarán el *maestro*-butxí passejantlo triomfalment....

Y el signarán per els carrers, pronunciant el seu nom ab respecte, aduch ab vehement idolatria....

Y s'oblidarán del poble que han nascut, odiant als fills que volen esventar aquets flagells que l'embruteixen.

Y no veurán que aquell ambient es l'esqué que'ls ha de portar lluny de la vida saniosa, masellant l'ànima y prodrint el seu cos que rastrejará per terra bestialment....

Y oblidarán el sublim renaixement de la natura que'n aquest temps torna a sentirse mare y dona nous fruits de vida forta y robusta y escampa arreu, arreu, un benefactor caliu de Primavera.

LL. MANAU Y AVELLANET.

El "cas,, de la Solidaritat

El «cas» de la Solidaritat Catalana es de aquells que tenen pochs exemples. Ab tot, no vol dir aixó que sigui una cosa extraordinària si hem de considerarlo en el punt concret de Catalunya. En aquest, jo entench, diferentment de molts, que la Solidaritat no es res que pogués sorprendre ab la seva vinguda. Deviem esperar-la com a una conseqüència naturalíssima.

La Solidaritat dels diferents partits polítics catalans d'oposició, es una Solidaritat absolutament distinta d'aquelles qu'en varies ocasions, però sempre per motius de punts concrets y determinats, hem vist formar-se en països estrangers y qu'han desaparegut amicalment després d'haverse solucionat la causa especial que'ls

impeli a la unió. En aquests la Solidaritat es purament d'oportunitat política, es un joch fet per salvar les conveniencies dels partits. En cambi la nostra, encara que tingui un color aparent de conjunció política, ningú dubta que es una manifestació de l'ànima nacional de Catalunya y que les seues arrels están endinçades en les entranyes mateixes del nostre poble. Per aixó diu que'l cas de la nostra Solidaritat es dels que tenen pochs exemples.

Peró a pesar d'aquesta unitat inconvertible, que dona una lògica explicació de com en aquesta terra de intolerancia política s'ha pogut arribar a la conjunció de tots els homes de tots els partits, hem de reconèixer ab sinceritat, que'ls sentiments del poble no están prou francament y llealment representats.

Encara les baixeses de una política esquifida y raquítica tenen gran poder en l'ànim de certes personalitats y aixó fa que aquestes segueixin el moviment, més per interès propi del partit, que per amor al triomf de Catalunya contra les oligarquies que la dominen.

Cosetes especials que han ocorregut darrerament ab la confecció de la candidatura de Diputats a Corts, han semblat esser una demostració d'aquesta anomalia apuntada, y encara que'l gros públic y en especial el de fora de Barcelona, ha tingut la sort de no possehir el mal efecte qu'aquestes causen en qui lluyta ab entussiasme y bona fe, els comentaris y les censures han sigut objecte de les més animades converses en tots els centres polítics sense que surtissin del terreny privat o particular ab el fi de no donar escandol.

Crech qu'aquesta *por de l'escandol* es una de les pitjors males que tenim en la nostra política. *L'escandol*, ab el sentit que en aquests casos se dona a la paraula, es una arma noble contra les injustícies y les coses mal fetes que tots els amichs de la Vritat hem d'esgrimir ab franquesa y ab goig.

Per aixó no sento cap escrúpol en dir les coses pel seu nom desde les columnes d'una publicació.

Y el dirles, ha de consistir en fer pública manifestació de que les petites ambicions d'aquells senyors que no vulguin ó no sápigam comprendre el gran alcanc moral que la Solidaritat té en el nostre poble, han d'esser absolutament aplastades per la forsa poderosa d'una opinió pública que s'ha desvetllat al vibrar dels seus més íntims sentiments.

Els que ab mires als seus interessos s'ajuntaren a n'aquest moviment, avuy ó han d'acceptarlo ab tota sa integritat ó han de regoneixer que s'equivocaren y resignantse a desaparèixer de la vida política. La orientació ja está donada, y com que es la única que de debó podia despertar totes les energies de Catalunya ja no es fácil que vingui una reacció ab prous forces pera deturarla. El nostre poble era apàtic y era indiferent ab casi totes les tendencies polítiques per que no simpatisava ab les seves lluytes ni may havia cregut en l'eficacia d'una acció desmembrada y desunida; el clam clàssic de les nostres classes neutres era aquell de que: *mentres no vos uniu no fareu res* y es sols per aixó que al moment en que aquest desitg s'ha convertit en realitat, ha tingut lloch el portentós miracle de que fins els Districtes més indiferents y més apàtics s'haigun despertat ab entussiasme. No hi ha, donchs, manera fácil de que una onada d'aquesta empena sigui rendida per les xorques petiteses dels vells partits polítics y es ja un fet que's pot preveure, el que aquestos han mort en ares del interès comú de tots els catalans, que ara sols deuen dividir-se en dues grans fraccions, una de radical y una de conservadora, que'n mitx de la seva comunitat de sentiments mantingui viu son esprit polítich.

El «cas» de la Solidaritat Catalana es pura y simplement aquest: l'exaltació de tot un poble contra les oligarquies que'l dominen. Y la prova més evident d'aixó consistirà en que'ls personalismes dels senyors que deixo aludits serán venuts per la forsa anònima de la opinió; en una paraula: en que la Solidaritat, no pot morir de mans de cap personatge per enlayrat que se'l consideri, la Solidaritat ha de viure ab el poble perque es en essencia el sentiment del mateix poble.

LL. G.

Lo Catalanisme ha de trevallar ab l'ajuda y cooperació de tots els catalans; y tots els que ab esperit mesqui, per diferencias criteri en lo accidental, vulguessin destruir la unitat de miras, tant hermosa que's respira, los que en aquest cas se trovin no son nacionalistas catalans son elements tarats que li poden fer més mal que be a la causa de Catalunya.

MANEL FOLGUERA Y DURAN

Maig de 1904

Al ciudadá Parera

de «El Nuevo Ideal», de Mataró

Havem llegit l'article que'ns dediqueu en el darrer número de *El Nuevo Ideal*.

En ell, no contesteu en res ni per res, a les nostres acusacions, ni proveu tampoch res respecte als insults y calumnies que sense tò ni só ens dirigireu.

Fugiu de estudi, perque no vos veyeu capàs de controvertir ab nosaltres, ni de provar res de lo que tan lleugerament escribireu.

Peró com que nosaltres volem suposar que vos no sou tan indigne, ni tant canalla que llenseu una acusació grave, sense tindre algun fonament, vos RETEM A QUE PROVEU EN CONTROVERSIA PÚBLICA A LA afirmació que fereu de que els catalanistas son els que *pedian más carne obrera para los insolubles calabozos de MONTJUICH*.

Y per abreviar temps, vos autorisem per llogar el teatre ó local públic, que creyeu més convenient; poguent els gastos que aixó reporti repartirse per meytat entre les redaccions de *El Nuevo Ideal* y METRALLA. El dia y hora també podeu escullirlos vos: però aixó sí; com més aviat millor.]

LA REDACCIÓN.

Espigolant

En l'Escola Normal de Mestres de Barcelona aquest any han comensat a tenir per text, els alumnes del primer curs, elemental de Pedagogia, un llibre de quin ens plau copiar els següents fragments, que tractan del caràcter del poble espanyol:

Els donem en la llengua en quina está escrit el llibre (com cal suposar) ab fi de no treure res d'importancia a la traducció: Diuhen aixís: «No hay seguramente una raza en el mundo que, de un modo más enérgico, haya insinuado los rasgos salientes de su carácter, como la raza española. El pueblo español es un pueblo hidalgo por su sangre, altivo por su carácter, sobrio por su temperamento, patriota y religioso por instinto, liberal y despiñfarrado por vicio de su naturaleza; despreciador del trabajo material por preocupaciones históricas, con más imaginación que juicio, y más apto para las bellas artes que para las artes útiles. Ha dominado en el mundo, en época en que el mundo se dejaba dominar por el imperio de la fuerza; y embebido en el recuerdo de sus tradiciones, no se ha percatado de que lo que hoy gobierna al mundo y alienta a los hombres, no se localiza ya en las fibras de los músculos y en el calor de la sangre; sino en la substancia gris del cerebro y en las energías del entendimiento. Casi hasta los comienzos del segundo tercio del presente siglo, han sido en España consideradas como infames ante la ley, ciertas profesiones, y como viles y ruines ciertos oficios; y, aun hoy, nuestras clases medias y superiores menosprecian los trabajos manuales y el ejercicio de las industrias, que en otros pueblos multiplican la riqueza y esparcen la actividad y la vida por villas y ciudades.

En nuestros pequeños poblados apenas alienta en los espíritus, ajenos a toda cultura, otro sentimiento noble que el religioso; y, en las grandes poblaciones, éste y todos los demás que fecundan el alma y levantan el nivel moral de las sociedades, se hayan desvirtuado por el más descarnado y estéril formalismo.

Puramente formalista es la educación en nuestras Escuelas, y la enseñanza en nuestras Universidades, y la ciencia en nuestros libros, y la justicia en nuestros tribunales, y el interés de la Patria en la política. Y, si aquella enseñanza verbalista, conceptuosa, vacía de sentido y sin sabor práctico, fuera efectiva por ser obligatoria para todos los españoles, algo menor sería nuestro atraso intelectual, y no tendríamos que soportar el bochorno de saber que, al finar el siglo de las luces, más de la mitad de la población de España no sabe leer y escribir.»

Y més avall diu: «A nuestro pueblo le hace falta adquirir el sentido de la realidad... a que el pensamiento se nutra de la experiencia propia y no del concepto ajeno... a vivir del juicio y del discernimiento, no de la imaginación y la fantasía... a adquirir apego y aptitudes para el trabajo material...»

Y prou... si'ns fos dable fer comentaris sens que'l fiscal hi tingué res que dir ho fariam, mes are sols devem anyadir que l'autor s'anomena *Francisco Ballesteros y Márquez* y es *Regente de las escuelas graduadas*, y per les apariencies dit senyor sembla malaguenyo.

¿Havém dit alguna cosa?

Plàtiques casolanes

La nostra por

Malgrat estar ja acostumats en aquets actes de insà pertorbament social, que d'un quant temps converteixen a Barcelona en camp de lluyta incívica y repugnant; malgrat el viure en un constant imperi de brutal intolerancia, patrimoni dels que per despit, al véuerers impotents per combatre noble y llealment les doctrines salvadores de la Patria, devallan llastimosament a procediments que haurian sigut rebutjats pels homes de l'edat mitjana, no podém de menys, una vegada més, d'aixecar la veu serena y justa, contra aquets atentats que desdiuhen molt del lleítim dret de ciutadania, qui hauria de ser la norma primordial de tots els ciutadans.

Crescudia aquesta incultura social a l'ombra protectora dels governs anomenats lliberals, han persistit desenrotllant una acció que afronta no sols als qui la practican, si no també a qui no les atura d'una vegada, anant en general, a caure sobre'l poble que consent l'intolerancia d'uns y la passivitat irónica dels altres.

Tots els actes del grupet pertorbador, res-ten inunes, sense que'ls guardadors de la llibertat, posin correctiu a llurs desenfrenats instints. Y per aixó aquesta política suicida y repugnant, no sols s'aferria a les masses inconscients que fanatisades per un ídol negan sa personalitat mental abandonantse al pensar d'un home, si no que'ls mateixos qui per la investidura que porten haurien de ser garantia d'una educació que fos precursora en tots els actes que desenrotllin, son els primers en devallar al fons de l'ignorancia llastimosa, negant aixís lo que predican en moments que per ells son el fidel tornaveu de l'orientació que volen dirigir les llurs idees.

L'home jamay pot abandonar-se d'una manera absoluta y incondicional al impuls y desitj del cor; cal que primer el cap amistanse ab aquell, agermani un y altre esperit regulant equitativament el sentiment ab el pensar just y seré de la conciencia educadora.

Tots els atentats comesos en nom d'una llibertat (?) única y esclussiva pels partidaris de la política lerrouxiana, senyalen una manca absoluta de moralitat política; un abandono constant d'educació social; un apartament complet a les progressives idees modernes.

¿Quin concepte'n tenen de la llibertat y de la tolerancia?

¿Quin es el progrés que desenrotllen per emancipar al poble?

Tots els partidaris d'aquestes lluytes, cal regoneixer que viuen apartats del tot del ambient actual.

No; de cap de les maneres s'ha operat en ells la evolució reformadora de sanejament polítich-social; encare l'odi rosegala seus pits mesquins; encare aixecarien del sepulcre oblidat, l'aspectre abominable y pahorós d'aquelles guerres civils, que sembrant de sanch la terra mare, els fruits tenien tota la sentor fratricida.

Y sacrilegament invocant la llibertat, pertorben els actes dels que com ells no pensen; retreuen la igualtat, y no deixen accionar lliurement l'armónica marxa de la Naturalesa; parlen de fraternitat, y arma en ma, avansen inconscients vers l'homicidi que denigra, envileix y torna feres als homes.

¿Quin sarcasme als principis humans, demostren les lluytes per ells enceses!

Tot just els llavis seus haurán parlat vehements per abolir la pena de mort, que'n llurs mans tremolará l'arma per atentar a la vida d'un home; volen treure els butxins, per usurpárlshi l'ofici.

Necessiten la forsa, perque la rahó'ls manca; tenen *dret* al ganivet ó al revólver, faltats de pensaments per convencer.

Y malgrat tot aixó, no'ns desperten pas odi. Ens fan llástima... y vergonya; sí; vergonya, de véuerls tant fregant terra sense aixecar may els ulls de la fosca ignorancia en que llastimosament s'hi confonen.

Per aixó no hem tornat les llurs provocacions de la mateixa manera; aquesta *por* nostra, es la guardadora de la dignitat ciutadana que tenim en gran estima y sols en moments

necessaris hem defensat nostra vida de l'escomesa brutal dels miops de pensament, bo y procurant no embrutarnos may les mans, per ser, com diu En Gabriel Alomar, *dignes dels insults dels indignes*.

JORDI CATALÀ.

Federals de doublé

Als redactors de *El Nuevo Ideal* de Mataró sembla que's cou de valent lo que's hi deyam en nostra penúltim número. Allí deyam y repetim avuy, que sostenim que la campanya dels redactors de *El Nuevo Ideal* es del tot oposada a las sabias doctrinas nacionalistas predicades pel immortal Pi Margall.

Aquestos senyors de *El Nuevo Ideal* alguns dels quals menjan la sopa boba a casa la ciutat ab el beneplacit del cacich Sr. Moret, son uns senyors que's diuen republicans perque's pensan que aquet nom fa guerrero, y s'anomenan federal perque segurament es creuen que federal vol dir, matar capellans, rustir monjas a la graella y poguer tirar pilota a l'olla cada dia.

D'En Pi y Margall no'n saben res no més saben qu'era un home honrat y bó, qu'era un sabí (perque ho diuen) y qu'era lliure pensador, pero ells no saben que En Pi escrigué, *Las Nacionalidades, El Pacto y Las luchas de nuestros dias*, ni res d'aixó.

Ells no saben que foren els catalanistes els qu'elevaren al gran Pi a la presidencia dels Jochs Florals de Barcelona, ells no saben que fou el propi Pi, qui recomanà diferents vegades l'Unió de federals y catalanistes als quals ens califiquem d'allats naturals dels federal.

Es gratuït volguer afirmar que si En Pi fos viu, no formaria part de Solidaritat Catalana, En Pi y Margall seria el seu gran defensor perque en Pi era liberal de soca arrel y era per demunt de tot, per demunt fins de la República autonomista.

Hi ha que recordar solament que al any 1872 en Pi formà part de la *Coalición Nacional* composta dels republicans federal (allavors republicà era sinònim de federal) els monàrquics progressistes d'en Ruiz y Zorrilla, y els carlins essent un dels membres nomenat per la comissió organitzadora que pactà dita unió.

Cert que'n Pi y Margall no formà part de l'Unió Republicana ni de cap altre ab caràcter permanent, perque ditas unions representaven una fusió una unitat de programa, y en Pi no volgué may renunciar a sos particulars ideals.

Ara bé, Solidaritat Catalana, no es cap fusió de partits, Solidaritat es una aliansa de diferents grups pera exercir tots plegats una acció comú, contra el centralisme inquisidor que per igual ens ataca a tots, els grups que la integran conservan cada qual la seva bandera y'ls seus respectius ideals, que separadament poden propagar.

Per lo tant en Pi y Margall que en 1872 se havia unit ab els monàrquics progressistes, y ab els carlins pera el fi únic de defensar la legalitat trepitjada pel govern den Sagasta, també s'hauria unit are ab els catalanistes, republicans de la Unió y ab els tradicionalistes, pera combatre al centralisme el qual senyalava en sos escrits com el principal enemic de les idees federatives; puig diferents vegades havia dit que preferia una monarquia federal a una República unitaria.

Peró els federals (?) de *El Nuevo Ideal* no'n saben res d'aquestes coses, per aixó se estiman més formar part de la *Solidaritat anticatalana*, ahont hi ha tots els centralistes, tots els reaccionaris y burgesos, com els que's diuen avensats, units tots ells pel gran amor que senten a la llei de jurisdiccions, y emposos pel odi bestial que senten contra Catalunya.

FIBLÓ.

.... y per aixó nosaltres que volém la Catalunya d'amor, comensém per afirmar que'ns devém unir tots, que'ns devém a coblar tots, pera constituir la nacionalitat y pera fer práctica de mutua tolerancia, pera fer práctica de mútuo respecte... pera fer práctica, dich, de mutua tolerancia, pera fer práctica de respecte a la conciencia dels altres, perque nosaltres las volém vivas totas las conciencias, no'n volém matar cap... que, essent totas vivas serém un poble gran, fort y sabí, y essent totas mortas seríam un poble dels que decauen, un poble sense altra llei que la forsa, un poble sectari, un poble decadent.

D. MARTÍ Y JULIA

Maig de 1904

La próxima batalla

Via fora... cuners.

TRIBUNA LLIURE

Al Sr. R. Tarrés Pallarés.

Molt Sr. meu: Jo, que desde molt temps vinch estudiant l'acció catalanista, hont hi he vist un ideal noble y pur, no obstant he quedat sempre ofuscat en lo que's refereix a fronteres.

Deyeu vos, en el últim article de «El Nacionalisme català y l'obrer», que'l *Nacionalisme combat les fronteres formades pels grans estats*, y no obstant lluyten per reivindicar a Catalunya la llibertat que li pertoca com a nacionalitat.

Jo estimo molt a Catalunya, sí, pero no deixo d'estimar a les altres terres, y per aixó vos demano que respongueu a lo que vos pregunto.

¿Es lògic parlar d'abolir fronteres, y no obstant volguer reconstituir la nacionalitat catalana?

M'he permès aquesta pregunta, per la tribuna lliure qu'ofereix METRALLA y esperant que la publicareu y al mateix temps hem será contestada, m'ofereixo a vosté y soch S. S. S.

JOAN PIQUET.

Ab poques paraules, tindreu aclarits els dubtes que se vos ocorren, ciutadà Piquet.

Vos, confoneu l'estat ab la nacionalitat. L'estat es una cosa artificial, es un conjunt de nacionalitats opresas. La nacionalitat es el grupo étnicament definit per la Natura, ab llengua y caràcters propis. Are, bé; nosaltres rebutjém aquestes divisions territorials que'ls mapes ens senyalen ab diferents colors, filles del despotisme y de la llei del més fort, y no accep tèm més fronteres que les que imposà la Naturalesa.

No volém crear res; volém solament que's respecti l'obra immutuable de la Natura. Allí ahont hi hagi un tros de terra ab caràcter propi, llengua, usos y costums, fesomia, etc., etc., allí creyém que hi deu haverhi un poble lliure, y aixís successivament tots els pobles de la terra, del contrari, la llibertat humana será sempre una mentida.

La Patria que sentim y volém els catalanistes, no es la patria en el sentit romàntic de la paraula, no es la patria dels patrioters que aplaudeixen y criden com dones histéricas al só d'una marxa sarsuelera, al contrari, nosaltres enlayrantnos per damunt d'aquets convencionalismes que han costat a l'humanitat rius de sanch y llàgrimes, enteném per patria, el grupo humà per Natura ben definit.

R. TARRÉS PALLARÉS.

Metral·lades

Deliciós, deliciósissim.

Retallém de *La Epoca*:

Ha habido un momento en que el señor Lerroux ha sido el representante del poder central en Barcelona; ha tenido por lo menos a su servicio los resortes de la influencia oficial.

¿Hi haurá encare qui duptará de que n Lerroux ha sigut un agent del govern?

Informacions de *El Progreso*.

Els lerrouxistes assalten una redacció y no troven ningú a dins, allavors *El Retroceso* (ay) *El Progreso* diu son miserables cobardes sin valor para sostener lo que escriben.

Un subjecte entra en una redacció a demanar explicacions engegant trets y més trets contra'ls redactors; allavors, segons *El Retroceso*, aquestos se defensen a tiro limpio y son uns asesinos que reciben a balazos a quien va a pedir explicaciones.

Els redactors de METRALLA som, avans d'esser coneguts pel dit periódich, señoritones mamelucos, hijos de burgeses.

Ve un dia y ens coneixen, ens veuen vestits ab la roba que gastém els obrers, que per viurer hem de treballar, allavors som unos trinxeraires.

Un neula, els defensa, es un sabio, un honrado y republicano verdad.

Un sabí, un home honrat, un republicà de debó els combat, per creurels uns perniciosos, allavors aquet es un estúpido, un necio, un renajudo y un farsante. Y aixís sucesivamente.

Comentant l'agressió a METRALLA, retellem del campió sabadallench *Acció Catalana*:

«... debem afegir a la crònica trista, l'heroicitat del regidor en Zurdo de Olivares, qui va entrar fa poch dies a la redacció de METRALLA empenyent a trets contra tothom que se li posava davant. La causa no pot ser més xocant. Ells, els difamadors, els vulneradors de tots els drets dels ciutadans, es declararen inviolables y va pendre venjansa el valent regidor, d'aquella manera, perque havian fet una mica de broma ab la seva personalitat. Es queixa per ben poch y hauria de comensar les coses pel seu comensament y aquí el comensament fora, dirigitse a totes les publicacions antisolidaries y posarles a ratlla de bona criansa y educació. Es altament còmic que's queixi qui pertany a la colla que publica uns periódichs que no poden llegirse sense sentir rojors de vergonya a la cara y hont s'anima tota classe d'atrocitats a n'els pobres que's segueixen y lo més trist de tot, es que un home aixís, es puga dir representant de Barcelona...»

Empró lo més trist, es que l'Ajuntament hagi callat com un mort, sense una protesta, envers un dels que ocupen un lloch, que hauria d'esser garantia d'una educació y cultura necessaria.

Y la protesta, l'havian de fer els regidors lerrouxistes, car els catalanistes y republicans solidaris, bé protestaren quan el desgraciat article que motivà la desaparició de *La Tralla*.

Es ben veritat com diu l'adagi que de porch y de senyor se n'ha de venir de mena.

En una fundició anglesa, llegim que preparen uns projectils, quins atravessaran tots els cascos per blindats que sigan.

Segons per quins, que no s'hi capifiquin... ab un tap de suro, en tenen prou per anar a fer musclos.

L'Alegret te por, malgrat els diners que escampa, que no surti diputat pel Vendrell.

Aixó ray, que dongui dos ó tres mil duros an en Lerroux y veurá com trovará qualsevol que's prestará a fer el joch de la monarquia.

¿No es veritat senyor Valentí y Camp?

Fa uns dias que venim rebent cartas y més cartas, relacionadas ab certa tivantor que sembla existeix dins la associació mutual *L'Amich del Poble Català*. Nosaltres no podem, sense fonament de causa, donar cabuda a nostres planas als diversos parers que respecte a la conducta del Sr. Piñol ens manifesten els remitents.

La única cosa que podem dir, es que'ls temps de la autocràcia, ja han passat a la historia, Sr. President.

Havem rebut la agradosa visita de una comissió de xamosas modistas, que treballan en *El Siglo* las quals se'ns han queixat de las pocas consideracions de que son objecte per part dels encarregats y encarregades que'ls senyors Conde, Puerto y Comp.^a tenen en la secció aludida.

Com si no n'hi hagués prou y massa, (ens digueren) ab las moltes horas de treball pel esquifit jornal que'ns donan per postres ens tractan ab un rigorisme tan estremat que fa recordar la explotació de carn humana en els ingenios de Cuba.

Senyors Conde, Puerto y Comp.^a: Una mica més de humanitat, y un xich menys de explotació.

El senyor Governador va suprimir la *corrida* que havia de celebrarse diumenge, perque els toros no eran de recibo.

Molt bé Quin dia será que reconeixerán que ni les *corridos* ho son de recibo!

La casa anglesa que construeix els projectils capassos de foradar mitja dotzena d'acorassats a la vegada, no haurá pas tret la perfecció ab aytal invent.

Una pela, que no arriava a travessar la cara de molts polítichs espanyols.

¿La tenen tant groixuda y blindada!!

En un meeting donat en la *Cassa del Pueblo* per els repatriats, van donar la culpa als solidaris de la pèrdua de les colonies.

Gracias, senyor elefanta, podriam dirli Llástima que no ens fassin culpables del descobriment de les Amèriques. Posats a dir!

Diumenge foren espulsats de *Joventut Republicana* de Lleyda, en Junta General y per unanimitat els socis Menacho, Pedrós y Metante.

S'han reunit representacions dels partits integrista, catalanista, carlista y republicà de Lleyda, acordant adherirse a la Solidaritat Catalana, proposantse empendre una campanya vigorosa, per espolsar el lastre del caciquisme que embruteix. Avant y no defallir.

Y aixó que segons a Madrid, la Solidaritat es muerta.

No, senyors, no, aún coléa.

Las Noticias, ens fa saber que'n Benot, es enemich de la Solidaritat.

Ens en alegrem molt... y per'ara bons.

Es coneix que'n Benot, no més llegeix la premsa avensada.

Hem rebut l'alocució, que els elements del districte del Vendrell, han repartit per propagar la candidatura d'en Jaume Carner. El poch espai que disposem no ens permet publicarla, empro desitjem ab tota l'ànima que les llurs esperances es vegin realitzades per el be de Catalunya, quin nom del candidat es ferma garantia.

En Romanones, es veu que está cansat de treurer quartos; y la prova es que a la estació de Portbou se hi troban detinguts fa dias 60 bultos de paper destinats a *El Intransigente* de Madrid del qual n'havia de esser director y propietari D. Alejandro Lerroux y García.

Es lo que deu dirse en Pata Palana el traïdor no es menester siendo la traición pasada.

Per falta d'espai no podem donar cabuda en nostres planes a una extensa carta que havem rebut de la Seu d'Urgell, ahont se'ns diu entre altres coses qu'els cacichs d'aquella ciutat, que son de la pitjor especie, els mateixos que han arruïnat el districte ab tota mena de coaccions y immoralitats, presentan com a candidat a cortés a un tal Marqués de Baztan, molt conegut a casa seva, perque lluyt contra la candidatura solidaria.

Nosaltres creyem qu'els bons catalans d'aquell tan hermós com desgraciat districte tindran prou dignitat y prou vergonya per derrotar a n'aquest cunero y enviar a presiri als cacichs que l'apoyan, fent triomfar la voluntat de Catalunya, representada en aquests moments per la Solidaritat Catalana.

La vida y prosperitat del districte aixís vos ho exigeixen, honrats urgellesos.

Avis als nostres corresponsals

Preguem als nostres corresponsals que's serveixin remetrens l'import dels números fins are rebuts. Per ferho poden utilitzar els bons de premsa, els sagells de correu ó els recaders respectius.

Dirigirse al Administrador.

CORRESPONDENCIA

J. F.: No va.
P. G. S. de C.: No'ns agrada prou.
J. B. F.: No va.
J. B. C.: No'ns agrada posarnos en qüestions particulars.
J. T.: Provi de fer alguna cosa més tractant un altre assumpto.
F. B.: Fassi quelcom més curtet.
A. G. Perelada: Se'l servirà.
F. C.: No va.
C. S.: No va.
F. V.: Anirà arreglat.
Una gironina: No va.
V. S. N.: No va.
J. V.: Passat d'actualitat.
J. C.: Fassi quelcom més.
P. LL. y J.: Fora d'actualitat.
Ton de Vich: No va.
J. B.: Passat d'actualitat.
M. V.: Acceptat.
Un amich: Pot veurer l'original y estava correctament, car coneix l'idioma el meteix que escoltà la conversa, empró gracies.
F. B.: Molt cuidado. No el podem publicar perque fa olor d'agafat.
Un aprenent de federal (Espolla): Te molta raó. El poble el comensa a conèixer, y no trigarem gaire temps a deixarlo d'anomenar.
LL. T. C.: Sense nom y adressa no podem publicarlo.
A. V.: D'originals no en tornem cap y serveixi aquesta nota a tots els nostres col·laboradors.
Cot: Es un xich massa personal.
Y. S. R.: Procura fer quelcom més cnrt.
S. F.: Quan escrigui, fassiho solament a una cara del paper; mirarem d'aprofitarlo.

Imp. J. Horta. - Barcelona.